

ADVIES Nr. 1.483

Zitting van dinsdag 1 juni 2004

IAO - Voorlegging, aan het Parlement, van de instrumenten die de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 90e zitting (juni 2002) heeft aangenomen : het protocol betreffende het verdrag over de veiligheid en de gezondheid van werknemers, de aanbeveling nr. 193 over de bevordering van de coöperatieve verenigingen en de aanbeveling nr. 194 over de lijst van de beroepsziekten

x x x

2.071-1

ADVIES Nr. 1.483

Onderwerp : IAO - Voorlegging, aan het Parlement, van de instrumenten die de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 90e zitting (juni 2002) heeft aangenomen : het protocol betreffende het verdrag over de veiligheid en de gezondheid van werknemers, de aanbeveling nr. 193 over de bevordering van de coöperatieve verenigingen en de aanbeveling nr. 194 over de lijst van de beroepsziekten

De heer M. JADOT, voorzitter van het directiecomité van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, heeft op 1 april 2004 namens de minister van Werk het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van voorlegging van de voornoemde instrumenten aan het Parlement.

De Nationale Arbeidsraad wordt geraadpleegd ingevolge het IAO-verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

De bespreking van dat vraagstuk werd toevertrouwd aan de commissie Internationale Arbeidsorganisatie.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 1 juni 2004 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN STREKKING VAN DE ADVIESAANVRAAG

De heer M. JADOT, voorzitter van het directiecomité van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, heeft op 1 april 2004 namens de minister van Werk het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van voorlegging, aan het Parlement, van de instrumenten die de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 90e zitting (juni 2002) heeft aangenomen. Het betreft het protocol betreffende het verdrag over de veiligheid en de gezondheid van werknemers, de aanbeveling nr. 193 over de bevordering van de coöperatieve verenigingen en de aanbeveling nr. 194 over de lijst van de beroepsziekten.

De Nationale Arbeidsraad wordt geraadpleegd ingevolge het IAO-verdrag nr. 144 betreffende de tripartiete raadplegingsprocedures ter bevordering van de tenuitvoerlegging van de internationale arbeidsnormen.

Bij de adviesaanvraag is de tekst gevoegd van het ontwerp van regeringsverklaring naar aanleiding van de mededeling van deze instrumenten aan het Parlement. Dat ontwerp van verklaring heeft betrekking op de houding die de regering zal aannemen ten aanzien van deze teksten.

Met betrekking tot het protocol betreffende het verdrag over de veiligheid en de gezondheid van werknemers besluit het ontwerp van regeringsverklaring dat België het protocol op dit ogenblik niet kan ratificeren omdat de Belgische wetgeving niet strookt met de procedures inzake registratie en aangifte van arbeidsongevallen en beroepsziekten, zoals ze in dat instrument worden beschreven.

Met betrekking tot de aanbeveling nr. 193 over de bevordering van de coöperatieve verenigingen besluit het ontwerp van regeringsverklaring dat de Belgische wetgeving conform de aanbeveling is en dat de aanbeveling bijgevolg kan worden aangenomen.

Met betrekking tot de aanbeveling nr. 194 over de lijst van de beroepsziekten besluit het ontwerp van regeringsverklaring dat de Belgische regering de aanbeveling niet kan aannemen gelet op de huidige stand van de regelgeving.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft in eerste instantie kennis genomen van de besluiten van het ontwerp van regeringsverklaring en is het eens met de beslissing van de regering betreffende haar houding ten aanzien van de voornoemde instrumenten.

In tweede instantie heeft de Raad zich met aandacht gebogen over de vergelijkende analyse die in het ontwerp van regeringsverklaring wordt gemaakt van de Belgische regelgeving en de instrumenten die worden voorgelegd aan het Parlement.

Hoewel de Raad deze analyse over het geheel genomen correct vindt, merkt hij toch op dat in de diverse teksten vrij soepele termen worden gehanteerd om de aanneming van die teksten te vergemakkelijken. Hij vraagt zich dan ook af of de regering daarmee voldoende rekening heeft gehouden. Het gebruik in de IAO-instrumenten van een woord als "passende" zou volgens de Raad immers een minder strikte interpretatie mogelijk moeten maken dan die welke de regering eraan geeft.

Verder formuleert de Raad een aantal technische opmerkingen over de bespreking van de instrumenten in het ontwerp van regeringsverklaring.

1. Het protocol betreffende het verdrag over de veiligheid en de gezondheid van werknemers

Net als de regering is de Raad van oordeel dat de procedures inzake registratie en aangifte van beroepsziekten, zoals ze in het protocol worden beschreven, in de huidige stand van de Belgische wetgeving niet van toepassing zijn.

Een van de belangrijkste hinderpalen voor de ratificatie van dit instrument, is dat volgens de Belgische wetgeving de aangifte van beroepsziekten gebeurt door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en niet door de werkgever, zoals het in de procedures op internationaal niveau het geval is.

De Raad merkt voorts op dat de definitie die in het protocol van het begrip "arbeidsongeval" wordt gegeven, volgens het ontwerp van regeringsverklaring ruimer is dan de definitie in de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, aangezien het ook gaat om de ongevallen die tijdens het werk zelf gebeuren, ook al is de oorzaak ervan vreemd aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en is het bewijs ervan geleverd.

Hoewel hij akkoord gaat met deze interpretatie, vindt de Raad dat dit verschil met de Belgische regelgeving nauwelijks een bezwaar vormt omdat het protocol voornamelijk de procedures inzake de registratie en aangifte van arbeidsongevallen wil versterken.

Voor de tenuitvoerlegging van die procedures wordt het begrip "arbeidsongeval" eveneens ruimer toegepast in België aangezien de werkgever alle ongevallen moet aangeven die zich tijdens het werk voordoen en die derhalve aanleiding kunnen geven tot de toepassing van de voornoemde wet van 10 april 1971. Nadien moet de verzekeraar dan beoordelen of het aangegeven ongeval een arbeidsongeval is in de zin van de genoemde wet.

Vanuit de invalshoek van de procedure inzake aangifte van arbeidsongevallen, is de Raad bijgevolg van oordeel dat de huidige Belgische regelgeving niet in strijd is met de definitie van het begrip "arbeidsongeval" in artikel 1 a) van het protocol.

2. De aanbeveling nr. 193 over de bevordering van de coöperatieve verenigingen

De Raad formuleert hierover geen specifieke opmerkingen en gaat akkoord met de regeringsbeslissing om dit instrument aan te nemen.

Hij herinnert aan de adviezen nr. 1.314 en nr. 1.381 die hij hierover respectievelijk op 30 mei 2000 en 27 november 2001 heeft uitgebracht en waarin hij de doelstellingen die aan de aanbeveling nr. 193 ten grondslag liggen, steeds heeft onderschreven.

3. De aanbeveling nr. 194 over de lijst van de beroepsziekten

De Raad heeft kennis genomen van de bespreking van deze aanbeveling in het ontwerp van regeringsverklaring en van het feit dat de aanbeveling met name een eenvoudige procedure wil invoeren om een lijst van beroepsziekten bij te werken.

Een van de redenen waarom de aanbeveling niet kan worden aanvaard, is dat er meerdere afwijkingen bestaan tussen de Belgische lijst van beroepsziekten en de lijst van de aanbeveling.

De Raad betreurt dat deze afwijkingen niet in het ontwerp van regeringsverklaring zijn opgenomen.

Hij merkt voorts op dat de aanbeveling bepaalt dat de nationale lijst van beroepsziekten, voorzover mogelijk, melding moet maken van de ziekten die vermoedelijk het gevolg zijn van een beroepsactiviteit.

In het ontwerp van regeringsverklaring staat dat de Belgische wetgeving niet strookt met deze bepaling aangezien ze voorziet in een gemengd systeem, "dit wil zeggen dat naast de ziektes die in de lijst zijn opgenomen, dat elke ziekte die haar doorslaggevende en rechtstreekse oorzaak vindt in de uitoefening van het beroep, het recht op een uitkering kan openen. In dit systeem moet het slachtoffer het causaal verband bewijzen tussen een ziekte (die niet op de lijst staat) en de blootstelling aan het risico, evenals van die blootstelling zelf".

De Raad vindt het jammer dat het ontwerp van regeringsverklaring bij de analyse geen rekening heeft gehouden met de recente werkzaamheden die de sociale partners in het beheerscomité van het Fonds voor de Beroepsziekten hebben verricht en die de hierboven beschreven aanpak aanzienlijk hebben veranderd.

De sociale partners hebben in dit comité immers eenparig ingestemd met een wijziging van de lijst van beroepsziekten, zodat er ook de arbeidsgerelateerde beroepsziekten in voorkomen.
